

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
Ert dnr. 2024/01907

Remiss - betänkandet En översyn av 23 kap. brottsbalken

Örebro kommun har beretts tillfälle att lämna yttrande över Justitiedepartementets betänkande *En översyn av 23 kap. brottsbalken* (SOU 2024:55). Sista svarsdag är 7 januari 2025.

Nedan följer Örebro kommuns synpunkter.

Synpunkter

Örebro kommun ställer sig positiva till utredningens förslag och tillstyrker förslagen till förändrad utformning av 23 kap. i brottsbalken i sin helhet.

Örebro kommun är enig med utredningens slutsats att nuvarande samhällssituation kräver förändringar på flera olika sätt. Vi ställer oss också bakom att det är rimligt att även kommunernas verksamheter i flera fall behöver vara en del av det samlade arbetet mot de problem som idag finns med ökad kriminalitet.

Samtidigt vill Örebro kommun uppmärksamma på att man behöver vara medveten om att de förslag som kommit under det senaste året, tex inom ramen för *Skolsäkerhetsutredningen* och delbetänkandet *Ökat informationsutbyte mellan myndigheter* kommer att förskjuta innehållet i och förutsättningarna för vissa delar ibland annat skolpersonalsrollen. Man behöver ta i beaktande att fler arbetsuppgifter läggs ut på den enskilda läraren vilken kommer att kräva ytterligare kompetenser och samverkansytor. Det finns en ökad risk för hotbild mot skola och enskild skolpersonal när hantering av den sociala problematiken, inte minst det som är brottsrelaterat ska hanteras där. Det skapar en utsatthet för lärare och personal.

Även om detta förslag riktar in sig på uppgiftslämning till polis kan man betrakta detta som en del i en helhet kopplat till vad skolan ska vara, till exempel som en del av brottsbekämpningen. Det är rimligt att anta att denna utveckling kommer att påverka attraktiviteten i läraryrket på både kort och lång

sikt. Skolan får inte bli en plats där förtroenden röjs, utan snarare skapas – vi tror att det är helt centralt för att skolan också ska kunna vara del i det förebyggande och främjande arbetet.

Det är också viktigt att belysa att vid ett förändrat arbetssätt med exempelvis fler polisanmälningar, krävs att det finns personella resurser från exempelvis polisens sida, att ta emot den ökande mängd information som det kommer att innebära. I princip alla skolledare vill se en förbättrad dialog med polis och socialtjänst, men det är också ökad samverkan som behöver ligga till grund för detta, inte bara ökade lagregleringar.

Utbildningsinsatser kan generera kostnader då det kan behövas vikarier under utbildningstid och det är relativt kort varsel att hantera förändringar i organisation och arbetssätt under första halvåret 2025.

Till sist vill förvaltningen understryka vikten av förtydliganden av bestämmelserna. Till exempel kring hur begreppet skyndsamt ska tolkas, vem som är ytterst ansvarig för vad som anmäls, vad som sker om det inte görs etc. Åläggs uppgifter som i förlängningen kan göra den enskilde läraren straffskyldig behöver det med tydlighet framgå hur man ska förhålla sig. Utrymmet för gråzoner behöver minimeras.

Örebro kommun ser också positivt på ett utökat straffansvar vilket skulle kunna medföra att myndigheterna kan ingripa tidigare i planeringsstadiet av välfärdsbrott, såsom bidragsfusk och felaktiga utbetalningar. Detta kan förhindra att brott fullbordas och minska de ekonomiska förlusterna för välfärdssystemet. Förslagen i utredningen skulle kunna möjliggöra ett förbättrat samarbete mellan myndigheter och underlätta informationsutbyte vilken i sin tur ökar förutsättningarna för att förebygga, upptäcka och utreda välfärdsbrottslighet.

Örebro kommun gör också bedömningen liksom utredningen att skärpa straff skulle kunna minska incitamenten för att fuska inom välfärdssystemet som till exempel inom ekonomiskt bistånd. Genom att kriminalisera förberedelse och försök till välfärdsbrott kan utredningar bli mer effektiva, eftersom myndigheterna kan samla bevis och agera innan brotten fullbordas.

Förbättrade lagar och ökat informationsutbyte kan också bidra till att skydda välfärdssystemets integritet och säkerställa att resurserna når de som verkligen behöver dem. Detta kan öka förtroendet för välfärdssystemet bland allmänheten. Örebro kommuns bedömning är att de föreslagna förändringarna kan stärka myndigheternas förmåga att bekämpa välfärdsbrottslighet och skydda de ekonomiska resurser som är avsedda för de mest utsatta grupperna i samhället.

För att förslagen till förändringar i kap. 23 brottsbalken ska vara möjliga att implementera på ett effektivt sätt är det viktigt att de begrepp som väljs i lagtexten har en tydlig och allmänt accepterad definition. Till exempel kan formuleringen ”mindre allvarliga fall” behöva förtydligas och ges ett avgränsat innehåll för att underlätta tolkningen.

Anders Åhrlin (M), ordförande
Kommunstyrelsens trygghetutskott
Örebro kommun

Kommunstyrelsens trygghetsutskott

Sammanträdesdatum: 2024-12-03
Justeringsdatum: 2024-12-18
Anslagsdatum: 2024-12-20

§ 35 Svar på remiss från Justitiedepartementet om en översyn av 23 kap. brottsbalken SOU 2024:55 Ju2024/01907

Ärendenummer: Ks 1329/2024
Handläggare: Anders Edlund

Ärendebeskrivning

Örebro kommun har inbjudits att lämna synpunkter på betänkandet En översyn av 23 kap. brottsbalken (SOU 2024:55). Utredningen har haft som uppdrag att lägga förslag som kan modernisera lagstiftningen och effektivisera brottsbekämpningen med särskilt fokus på de osjälvständiga brottsformerna i 23 kap. brottsbalken och särskilt i relation till organiserad brottslighet.

Förslagen innebär i korthet att en särreglering införs i bestämmelsen om försök till brott i syfte att komma till rätta med de begränsningar som Högsta domstolens dom ”Vapenattrappen”, NJA 2023 s. 393, har inneburit för de brottsbekämpande myndigheterna. Det straffbara området för förberedelse och stämpling utvidgas. En ny möjlighet till frivilligt tillbakaträdande från försök, förberedelse och stämpling till ett brott införs och straffskalan för vissa osjälvständiga brottsformer skärps.

Förslaget är att de nya bestämmelserna ska träda i kraft 1 november 2025.

Sista svarsdag är den 7 januari 2025.

Beslutsunderlag

Yttrande, daterat 2024-11-11
Tjänsteskrivelse, daterad 2024-11-11
Remiss – betänkandet En översyn av 23 kap. brottsbalken (SOU 2024:55)
Remissmissiv, 2024-10-01

Förslag till beslut

Kommunledningsförvaltningens förslag till Kommunstyrelsen trygghetsutskott:

- Förslag till yttrande antas och överlämnas till Justitiedepartementet.

Beslut

Kommunstyrelsen trygghetsutskott beslutar:

- Förslag till yttrande antas och överlämnas till Justitiedepartementet.